

Kraśnik, 15.05.2024r.

Starostwo Powiatowe w Kraśniku

ONS-HŻ 9011.1.2024

Ocena stanu sanitarnego powiatu kraśnickiego za 2023 rok.

Sekcja Higieny Żywności i Żywienia

W roku 2023 na terenie powiatu kraśnickiego pod nadzorem PPIS w Kraśniku znajdowało się 4964 obiektów, w tym 790 obiektów takich jak 287 sklepów spożywczych, 15 hurtowni spożywczych, 87 restauracji w tym 14 punktów małej gastronomii, 9 kiosków szkolnych, 50 stołówek szkolnych, 20 stołówek przedszkolnych, 5 stołówek w żłobkach, 2 bloki żywienia w szpitalach, 3 bloki żywienia w domach pomocy społecznej, 9 kuchni domowych oraz 4118 gospodarstw rolnych i 170 punktów skupu owoców. Przeprowadzono 871 kontroli sanitarnych. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości w 199 zakładach prowadzących działalność w zakresie produkcji żywności, obrotu żywnością oraz zakładów żywienia zbiorowego, takie jak: stwierdzenie w obrocie artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia, brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu mającego styczność z żywnością, nieprzestrzeganie procedur i instrukcji systemu HACCP, nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny obiektów.

Za w/w nieprawidłowości ukarano właścicieli lub pracowników karą grzywny w drodze mandatu karnego. Nałożono 58 mandatów na kwotę 8750 zł oraz wydano 95 decyzji administracyjnych, w tym 6 decyzji ograniczających działanie zakładu (głównie za brak przydatności wody do spożycia przez ludzi), 2 decyzje zakazujące wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych. Wysłano 1 wniosek o ukaranie do Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Wydano 268 decyzji opłatowych na kwotę 27903 zł.

Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

I. Realizację zadań wynikających z „Krajowego Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce.”

1. Kontynuacja przedszkolnej edukacji antytytoniowej w ramach programu p.t. „Czyste powietrze wokół nas”

Ilość placówek: 23

Ilość uczniów : 594

2. Kontynuacja edukacji antytytoniowej w kl. I–III szkół podstawowych p.t. „Nie pal przy mnie proszę”

Ilość placówek: 19

Ilość uczniów : 490

3. Edukacja dzieci, rodziców z klas IV szkoły podstawowej w ramach programu antytytoniowego „Bieg po zdrowie”

Ilość placówek: 12

Ilość uczniów: 167

4. Kontynuacja edukacji młodzieży szkół ponadpodstawowych w ramach „Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” w tym program „ARS, czyli jak dbać o miłość” w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Ilość placówek: 4

Ilość uczniów : 461

5. Realizacja kampanii antytytoniowych „ Światowego Dnia bez Papierosa ” oraz „ Światowego Dnia Rzucania Palenia”.

Wzmocnieniem edukacji antytytoniowej była autorska realizacja konkursu plastycznego ukierunkowanego na dzieci i młodzież uczęszczającą na zajęcia do placówek upowszechniania kultury na terenie powiatu kraśnickiego pt. „ Zdrowy wolny od dymu tytoniowego styl życia ” oraz rajd rowerowy „Uciekaj przed nałogiem” partnerstwo i współpraca ze Starostwem Powiatowym w Kraśniku.

6. Systematyczny monitoring w zakresie przestrzegania zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w obiektach nadzorowanych i wizytowanych przez PSSE Kraśnik.

II. Realizacja zadań PIS w zakresie kształtowania postaw i zachowań zdrowotnych młodzieży szkół podstawowych dotyczących zbilansowanej diety i aktywności fizycznej w oparciu o założenia programu „ Trzymaj Formę ”

Ilość placówek:28

Ilość uczniów :1229

III. Realizacja zadań PIS w zakresie kształtowania postaw i zachowań zdrowotnych przedszkolaków dotyczących zbilansowanej diety i aktywności fizycznej w oparciu o założenia programu „ Skąd się biorą produkty ekologiczne? ”-

Ilość placówek:22

Ilość uczniów :312

IV. Realizacja programów profilaktycznych w zakresie kształtowania postaw prozdrowotnych związanych z:

- ekspozycją na promieniowanie UV oraz ryzykownych zachowań związanych z WZW:

Podstępne WZW, Znamię znam je!

Ilość placówek: 4

Ilość uczniów : 195

-rakiem szyjki macicy- adresaci środowiska szkół ponadpodstawowych Wybierz Życie Pierwszy Krok

Ilość placówek:3

Ilość uczniów:86

V. Realizacja zadań PIS wynikająca z założeń „ Harmonogramu Realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS opracowanego na lata 2022 – 2026”. Przeprowadzono edukację młodzieży szkół ponadpodstawowych w ramach „Powiatowej Olimpiady Wiedzy o Zdrowiu” oraz kampanii edukacyjnej p.t. „ Mam czas rozmawiać ”.

VI. Realizacja zadań PIS w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia wynikająca z zapisów Ustawy o PIS , działania inspirowane przez Światową Organizację Zdrowia, Komisję Europejską, a także wynikające z bieżących potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu Kraśnickiego ;

1. Kampanie edukacyjne:

- „Światowy Dzień Zdrowia ”

- „ Europejski Tydzień Szczepień ”

- „ Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach ”

- „ Zdrowy i Bezpieczny Wypoczynek Letni i Zimowy ”

- zapobieganie używania środków zastępczych - dopalaczy

- profilaktyka zachorowań na Grypę

- profilaktyka chorób odkleszczowych

-zapobieganie zatruciom grzybami- edukacja na bazie wystawy ze świeżych eksponatów grzybów jadalnych, niejadalnych, trujących

- Cyberuzależnienia

Samodzielne Stanowisko Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

1. Przeprowadzono **19 kontroli** sanitarnych w trybie art. 56 Prawa budowlanego w następujących obiektach budowlanych: Lokal handlowo-usługowy /9/, warsztat obsługowy dla samochodów komunalnych wraz z zapleczem sanitarnym dla pracowników, dom opieki dla osób starszych, manufaktura słodyczy, pawilon ginekologiczno-położniczy SP ZOZ Kraśnik, dom weselny, posterunek policji, bar gastronomiczny, pracownia fryzur, hala siewu nasion, budynek portierni.
2. Wydano **6** opinii pozytywnych o spełnieniu wymagań higienicznych i zdrowotnych innych niż w trybie art. 56 Prawa budowlanego, które dotyczyły: 2 świetlic środowiskowych, 2 przedszkoli oraz 2 placówek szkoły policealnej.
3. Wydano **4** opinie /postanowienia/ dot. zaopiniowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i **2** opinie dot. zaopiniowania studium uwarunkowań.
4. Wydano **13** opinii dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy /10 dotyczyło miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i 3 studium uwarunkowań/.
5. Wydano **13** opinii w sprawie braku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, które dotyczyły: 3x przebudowy dróg, 4x budowy farm fotowoltaicznych, budowy stacji paliw, budowa stacji gazu LPG, budowy oczyszczalni ścieków, system przetwarzania i magazynowania energii, punktu skupu odpadów, montażu dwóch kabin lakierniczych.
6. Wydano **1** opinię dotyczącą uzgodnień dokumentacji projektowej, która dotyczyła Niepublicznego Przedszkola Terapeutycznego w Kraśniku.
7. Wydano **25** decyzji opłatowych /na łączną kwotę: 11 236,00 zł/.

Po przeanalizowaniu wszystkich opinii, które zostały opracowane w 2023 roku na etapie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy sądzić, że w dużej mierze dotyczyły one planowanych zamierzeń inwestycyjnych z zakresu infrastruktury drogowej oraz instalacji fotowoltaicznych. Realizacja inwestycji przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa zarówno w ruchu pieszym jak i kołowym, ochronie środowiska atmosferycznego.

Sekcja Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami

W 2023r. w ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajdowało się 324 zakładów. Przeprowadzono 253 kontrole. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości:

- w 45 zakładach pracy stwierdzano głównie nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń higienicznosanitarnych oraz pomieszczeń pracy, brak przeprowadzonych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, uchybienia w zakresie czynników rakotwórczych, brak udostępniania pracownikom kart charakterystyki substancji lub mieszanin, które stosują lub na które mogą być narażeni w trakcie wykonywania pracy;
- w 12 sklepach udostępniających (sprzedających) substancje i mieszaniny chemiczne, produkty biobójcze, produkty kosmetyczne stwierdzono, iż: udostępniający nie zapewnił kart charakterystyki nabywcom mieszanin chemicznych; udostępniano produkty biobójcze i kosmetyczne po upływie ich terminu przydatności do użycia, udostępniano produkt biobójczy bez pozwolenia na obrót oraz sprzedawano produkty kosmetyczne zawierające niedozwolone substancje.

W 2023r. wydano 74 decyzji administracyjnych w tym 5 decyzji przedłużających wykonanie obowiązków, 1 decyzję uchylającą, 5 decyzji umarzających oraz 4 upomnienia. Wydano 74 decyzji opłatowych na kwotę: 13 696 zł.

Choroby zawodowe

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kraśniku w 2023 roku wpłynęły 3 zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych. Wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Środki zastępcze

Na terenie powiatu kraśnickiego brak stacjonarnych obiektów, które wprowadzają do obrotu środki zastępcze. W roku 2023 na terenie powiatu kraśnickiego zaistniało podejrzenie nielegalnego wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła udostępniania środków zastępczych. W 2023r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kraśniku nie otrzymał zgłoszeń/podejrzeń zgłoszeń zatruc środków zastępczymi.

Azbest

W powiecie kraśnickim działalność gospodarczą w zakresie usuwania, zabezpieczania i transportu wyrobów z azbestu prowadzi 1 przedsiębiorca. Przeprowadzono 1 kontrolę, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przeprowadzono 1 kontrolę zakładu zajmującego się utylizacją dostarczonych wyrobów zawierających azbest. Podczas kontroli stwierdzono brak badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia. Wydano 1 decyzję administracyjną i 1 płaćniczą.

Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego

Liczba obiektów pod nadzorem na koniec 2023r. - 196, w tym:

- wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – 3 (SPZOZ Kraśnik, 4Cardia, NZOZ Centrum Dializ)
- wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne – 84,
- praktyki zawodowe indywidualne i grupowe prowadzące działalność leczniczą - 109

Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych				Liczba wydanych mandatów / kwota mandatów
	ogółem	merytoryczne	Płaćnicze/ kwota	inne	
225	13	2	3 / 460 zł	8*	0/0

*- 7 przedłużających i 1 wygaszająca

W skontrolowanych placówkach lecznictwa otwartego w 1 stwierdzono zły stan higieniczno-sanitarny i techniczny (zniszczone zmywalne powierzchnie wyposażenia, przybrudzone ściany z uszkodzonymi powierzchniami malarskimi), w 1 stwierdzono nieprawidłowości w zakresie szczepień ochronnych (nieaktualne procedury, szczepienia nie wykonywane zgodnie z kalendarzem szczepień). W jednym obiekcie nieprawidłowości zostały usunięte przed wydaniem decyzji administracyjnej (brak aktualnego badania skuteczności procesów sterylizacji).

W stosunku do części oddziałów SPZOZ w Kraśniku prowadzone jest postępowanie administracyjne, w związku z niespełnianiem wymagań określonych rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t. j. Dz. U. z 2022r., poz. 402). Dotyczy to: Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii, SOR, Oddziału Chorób Płuc i Gruźlicy.

Sytuacja epidemiologiczna powiatu kraśnickiego w 2023 r.

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań	Liczba hospitalizacji	Liczba zgonów
Grypa	308	16	0
COVID-19	916	72	3
Borelioza	132 (82 rumień wędrujący, 44 postać stawowa)	1	0
Kleszczowe Zapalenie Mózgu	1	1	0
Zakażenia wirusem HIV	1	0	0
Choroby przenoszone drogą płciową	1 (kiła)	0	0
Ospa wietrzna	288	0	0
Świnka	3	0	0
Płonica	59	0	0
WZW typ B	4	2	0
WZW typ C	9	2	0
Salmoneloza	13	12	0
Wirusowe zakażenia jelitowe	89	69	0
bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	75	71	
bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Campylobacter</i>	1	0	0
Gruźlica postać płucna	14	14	2

Zachorowania na gruźlicę nie dotyczyły osób do 18 r.ż.

W 2023 roku zarejestrowano **95** przypadków pogryzień przez zwierzęta. Z powodu wskazań lekarskich, szczepienia p/w wścieklicznie podjęto u **9** osób. Dwie osoby były poddane hospitalizacji.

Sekcja Higieny Komunalnej

Pod nadzorem sekcji Higieny Komunalnej -jest **343** obiekty.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono: **393** kontrole:

143 - związane były z nadzorem nad jakością wody,

250 - dotyczyło obiektów użyteczności publicznej oraz interwencji

Wydano 191 decyzji z czego:

136 decyzje na ekshumacje zwłok;

31 decyzji na urządzenia wodociągowe (**13** dot. stanu sanitarno – technicznego , **7**– braku przydatności wody do spożycia, **11** - warunkowej przydatności wody do spożycia);

6 decyzji dotyczące obiektów użyteczności publicznej;

1 decyzja zatwierdzająca system jakości prowadzonych badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla laboratorium zewnętrznego;

5 decyzji stwierdzających skażenie instalacji ciepłej wody pałeczkami *Legionella sp.*

2 decyzje dotyczące jakości wody na pływalni krytej;

1 decyzja wygaszająca postępowanie

9 decyzji przedłużających wykonanie zaleceń

Zalecenia w wydanych decyzjach merytorycznych na urządzeniach wodociągach oprócz nakazu doprowadzenia jakości wody zgodnej z przepisami prawa, dotyczyły głównie poprawy stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodociągowych (odmalowania armatury wodociągowej, włączów i pokryw zamykających szachty studzienne, pokryw na zbiornikach wyrównawczych wody czystej oraz odmalowania ścian szachtów studziennych).

Decyzje merytoryczne wydane w obiektach użyteczności publicznej dotyczyły głównie poprawy stanu sanitarno- technicznego pomieszczeń, poprawy warunków przechowywania

bielizny czystej; zapewnienia w gabinecie kosmetycznym prawidłowo zorganizowanego miejsca do mycia, dezynfekcji i sterylizacji narzędzi i przyborów używanych przy świadczeniu usług oraz dostosowania procedury zapewniającej ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Wystawiono 39 decyzji opłatowych na kwotę 13000zł:

7 - za stwierdzone nieprawidłowości w obiektach użyteczności publicznej

32 - na urządzenia wodociągowe za stan sanitarno – techniczny oraz za zakwestionowane badania prób wody

Wydano oceny jakości:

161 ocen jakości wody dla podmiotów realizujących zaopatrzenie w wodę;

11 obszarowych ocen (10 dla Burmistrzów i Wójtów; 1 dla Starosty Powiatu);

4 oceny higieniczne na materiały i wyroby stosowane w procesach uzdatniania i dystrybucji wody;

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadziła 223 kontrole placówek opieki, nauczania i wychowania oraz wypoczynku dzieci i młodzieży. Kontrole wykazały, że stan sanitarno-techniczny wielu placówek dla dzieci i młodzieży w 2023 r. uległ poprawie. Dwie placówki zostały przeniesione do budynków po generalnych remontach. W większości placówek prace remontowe, drobne modernizacje przeprowadzane były na bieżąco w miarę potrzeb. W części szkół zakres tych prac był bardzo duży. Wpłynęło to korzystnie na poprawę stanu sanitarnego placówek opieki, nauczania i wychowania.

Kilka placówek oświatowo-wychowawczych funkcjonujących w budynkach starych, eksploatowanych wiele lat wymagało podjęcia działań mających na celu poprawę stanu sanitarnego. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydanych zostało 19 decyzji merytorycznych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień oraz 18 decyzji płatniczych na kwotę 3776,00 zł. Najczęściej występujące nieprawidłowości to: zły stan sanitarno-techniczny ścian lub podłóg, brak wentylacji grawitacyjnej lub mechanicznej, niekompletne oświetlenie w salach dydaktycznych, brak osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania w salach zajęć oddziałów przedszkolnych, brak zamkniętych pomieszczeń specjalnie przystosowanych do przechowywania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin stosowanych na lekcjach chemii, zły stan sanitarno-techniczny drzwi wewnętrznych, mebli szkolnych, ogrodzenia oraz dróg i przejść na terenie placówek oświatowych.

W czasie kontroli w przedszkolach i szkołach przeprowadzano ocenę dostosowania mebli szkolnych: stolików i krzeseł do wymagań ergonomii zgodnie z obowiązującymi normami w tym zakresie. Skontrolowano 77 placówek, w których oceniono 2880 stanowisk w 197 oddziałach. Meble niezgodne z zasadami ergonomii stwierdzono w 7 placówkach, 32 oddziałach na 98 stanowiskach. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w ramach działań profilaktycznych wystosowano 7 wystąpień.

W roku 2023 przeprowadzono także ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w 5 placówkach, w 36 oddziałach. Oceniono 507 tornistrów szkolnych. Waga 265 tornistrów przekroczyła 10% masy ciała uczniów. W ramach działań profilaktycznych wystosowano wystąpienia pokontrolne.

W okresie ferii zimowych i wakacji prowadzono nadzór nad warunkami wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży. Przeprowadzono 4 kontrole wypoczynku zimowego. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Z wypoczynku zimowego skorzystało ogółem 99 dzieci i młodzieży. W okresie wakacji przeprowadzono 9 kontroli wypoczynku letniego. Nieprawidłowości również nie stwierdzono. Z wypoczynku letniego skorzystało 368 dzieci i młodzieży.

Ocenę przygotowania szkół do nowego roku szkolnego przeprowadzono w 32 szkołach. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Wszystkie skontrolowane szkoły prowadziły prace

remontowe lub konserwatorsko-porządkowe i zostały przygotowane do nowego roku szkolnego.

W roku 2023 trzy placówki nauczania i wychowania przeprowadziły badania średniorocznego stężenia promieniotwórczego radonu wewnątrz pomieszczeń. W 1 szkole stężenie promieniotwórczego radonu w powietrzu nadal przekracza poziom odniesienia. Działania mające na celu zmniejszenie stężenia promieniotwórczego radonu wewnątrz pomieszczeń są kontynuowane.

Kierownik
Oddziału Nadzoru Sanitarnego
mgr inż. Agnieszka Karczmarzka